

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA BIAŁYSTOK**

z dnia ..... 2023 r.

w sprawie upamiętnienia Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego w formie pomnika na osiedlu Centrum w Białymstoku.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.¹⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Wyraża się zgodę na upamiętnienie Ryszarda Kaczorowskiego, ostatniego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie, w formie pomnika zlokalizowanego na osiedlu Centrum w Białymstoku.

2. Pomnik, o którym mowa w ust. 1, zostanie zlokalizowany na terenie położonym u zbiegu ulic: Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego i Gen. J. Bema, w granicach działek oznaczonych na mapach numerami ewid.: 905/5, 906/4, 905/3 w obr. geod. 11 („Śródmieście”), które stanowią własność Gminy Białystok.

3. Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik graficzny przedstawiający na szkicu sytuacyjnym postulowany obszar lokalizacji pomnika, o którym mowa w ust. 2.

§ 2. Forma pomnika zostanie ustalona w wyniku postępowania konkursowego przeprowadzonego przez Miasto Białystok.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

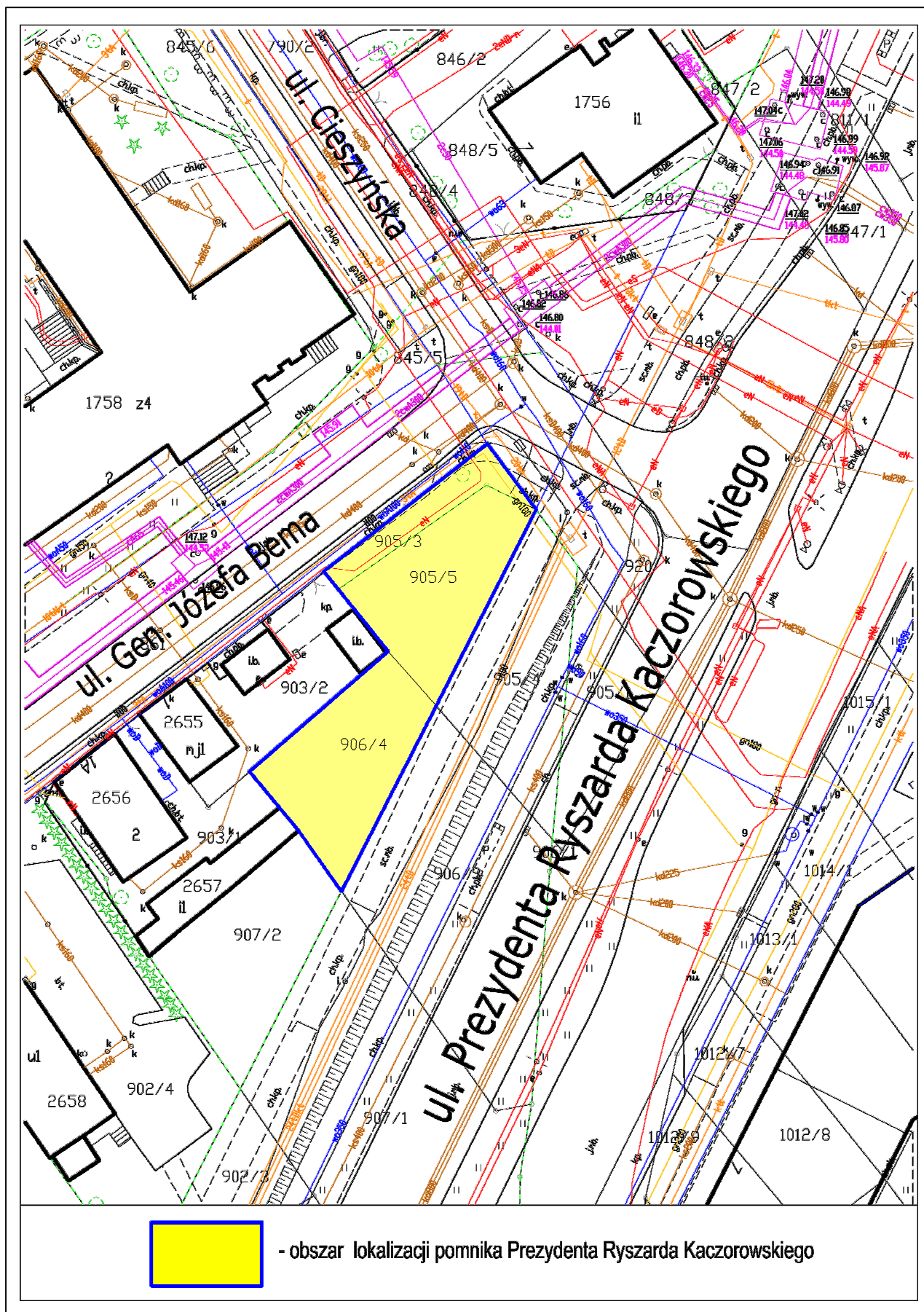
§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Lukasz Prokorym

---

¹⁾Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2023 r. poz. 572.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.¹⁾) podejmowanie uchwał w sprawach dotyczących wznoszenia pomników należy do wyłącznej właściwości rady gminy.

Intencją upamiętnienia jest zachowanie pamięci o Ryszardzie Kaczorowskim – wybitnym Polaku, ostatnim Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie.

Ryszard Kaczorowski urodził się 26 listopada 1919 r. w Białymstoku.

Od najmłodszych lat należał do harcerstwa. Po wybuchu II wojny światowej i zajęciu Białegostoku przez Armię Czerwoną, tworzył Szare Szeregi, gdzie pełnił funkcję komendanta Okręgu Białostockiego. Był łącznikiem między Szarymi Szeregami, a komendantem Związku Walki Zbrojnej. Po aresztowaniu przez NKWD w 1940 r. był więziony w Białymstoku oraz w Mińsku. Wywieziony na Kołymę, odzyskał wolność po podpisaniu układu Sikorski-Majski.

W marcu 1942 r. wstąpił do Armii Polskiej w ZSRR, w szeregach której brał udział między innymi w bitwie o Monte Cassino.

Po wojnie pozostał na emigracji w Wielkiej Brytanii. W dniu 11 listopada 1984 r. został odznaczony przez Prezydenta RP na uchodźstwie Edwarda Raczyńskiego Krzyżem Oficerskim Odrodzenia Polski za zasługi na polu emigracyjnej działalności niepodległościowej i społecznej, w szczególności wśród młodzieży harcerskiej.

W latach 1989-1990 pełnił urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie.

W dniu 20 grudnia 1990 r. zakończył działanie swojego urzędu oraz rządu na emigracji i cztery dni później przekazał insygnia władzy prezydenckiej II Rzeczypospolitej na ręce demokratycznie wybranego w wyborach powszechnych Prezydenta Lecha Wałęsy.

Postulowanym miejscem lokalizacji pomnika jest nieruchomość położona u zbiegu ulic: Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego i Gen. J. Bema, złożona z działek nr: 905/5, 906/4, 905/3 w obr. geod. 11 w Białymstoku. Wskazany teren jest właściwym miejscem do upamiętnienia Ryszarda Kaczorowskiego, ponieważ:

- jest położony w sąsiedztwie ul. Mazowieckiej, przy której znajdował się dom rodzinny Ryszarda Kaczorowskiego (dom przy ul. Mazowieckiej 7) oraz Powszechna Szkoła Podstawowa przy ul. Mazowieckiej 35, do której uczęszczał Ryszard Kaczorowski,

- zgodnie z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedli Centrum i Przydworcowe (rejon ul. Młynowej i Cieszyńskiej) w Białymstoku – etap I²⁾, teren w przeważającej części przeznaczony jest pod plac publiczny, oznaczony na rysunku planu miejscowego symbolem 8KPL oraz częściowo pod pas drogowy ul. Gen. J. Bema – 4KD-L.

Pomnik oraz zagospodarowanie otoczenia, zostaną wykonane ze środków Gminy Miasta Białystok, w ramach realizacji projektu zgłoszonego do Budżetu Obywatelskiego.

Obowiązek opieki nad pomnikiem po jego wykonaniu będzie realizowany przez Miasto Białystok.

¹⁾ Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. z 2023 r. poz. 572.

²⁾ Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego został zatwierdzony uchwałą Nr XXVI/417/16 Rady Miasta Białystok z dnia 24 października 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2016 r. poz. 4259, ze zm.).